

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

В.В. Поліщук

« _____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІТИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ ПАРКОВИХ ЕКОСИСТЕМ

Освітній рівень: «Доктор філософії»

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

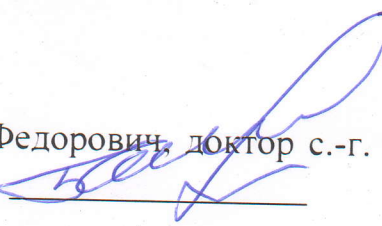
Спеціальність: 206 — «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: «Садово-паркове господарство»

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2022 р

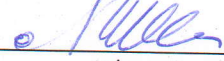
Робоча програма навчальної дисципліни «Аналітичні методи досліджень паркових екосистем» для здобувачів ОНР доктор філософії, спеціальності 206 — «Садово-паркове господарство», освітньої програми «Садово-паркове господарство» ОР «Доктор філософії». Умань: Уманський НУС, 2022. 10 с.

Розробник: Балабак Анатолій Федорович, доктор с.-г. н., професор кафедри садово-паркового господарства,

Робоча програма затверджена
на засіданні кафедри садово-паркового господарства
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри садово-паркового господарства Ю.А. Величко
30 серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства
Протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Голова (М.В. Шемякін)
(підпис)

«01» вересня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: 3	Галузь знань 20 — Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		3-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: «доктор філософії»	14 год.	4 год..
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		—	
		Самостійна робота	
		78 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: —	
Вид контролю:			
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Аналітичні методи досліджень паркових екосистем поєднують вивчення особливостей паркових біоценозів та використання сучасних методологічних наукових досліджень. Здобувач наукового ступеня повинен знати і вміти застосувати методи наукових досліджень при закладанні дослідів, не порушуючи паркових біоценозів. Особисто здійснювати інформаційних пошук, оцінювати першоджерела, провести експериментальні дослідження, математичну обробку та аналіз отриманих результатів. Самостійно сформулювати наукові положення, висновки та пропозиції виробництву. Даній дисципліні передуює вивчення ботаніки, фізіології рослин, екології паркових біоценозів та ін.

Мета дисципліни: з'ясувати, які є методи взаємозв'язків між різними деревними і іншими організмами, які утворюють певне біологічне середовище, а також взаємозв'язків між цими організмами і тим навколишнім середовищем в якому вони існують.

Завдання дисципліни: визначити, що собою являє методологія науково-дослідної роботи; показати можливі підходи до комплексного оцінювання паркових насаджень.

Після закінчення даного курсу, вивчаються такі дисципліни, як сучасні методи відтворення паркових насаджень, аналітичні методи дослідження паркових екосистем та ін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- перелік та методику робіт, які здійснюються під час моніторингових досліджень різних рівнів;
- основи фітоценотичної структури паркових насаджень;
- особливості впливу екологічних факторів на паркові ценози і довкілля;
- існування міжнародних науково-дослідних паркових організацій, їх діяльність;
- стан наукових досліджень паркових екосистем в Україні, принципи роботи з науковою літературою.

Уміти:

- оцінювати роль зелених насаджень в оздоровленні довкілля,
- застосувати знання паркової екології для ведення садово-паркового господарства;
- оцінювати біоекологічний стан деревних рослин паркових екосистем, їх стійкість до біотичних факторів середовища.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні наукові задачі та проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та

вибору методів досліджень для вивчення паркових біогеоценозів (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних, в умовах глобальних змін навколишнього середовища.

Загальні компетентності. Креативність, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; Здатність приймати обґрунтовані рішення, планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки; Здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організовувати та керувати інформацією.

Фахові компетентності. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері, володіти методами і технологіями обробки інформації у садово-парковому господарстві, ГІС-технологіями і моделювання, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Methodology and methods of scientific research. (Методологія та методи наукових досліджень). General information about the methodology of research work. Classification of scientific research methods. Empirical research methods. (Загальні відомості про методологію науково-дослідної роботи. Класифікація методів наукових досліджень. Емпіричні методи досліджень).

Тема 2. Основні питання методики науково-дослідної роботи.

Вибір теми наукового дослідження здобувачем. Планування науково-дослідної роботи. Робота з науковою літературою.

Тема 3. Методи наукового пізнання паркових екосистем.

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Екологія паркових біоценозів та її основні поняття. Основи екологічної класифікації рослин та структура біоценозів. Паркова екосистема.

досліджень. (Запрошений лектор О.А. Балабак, завідувач відділу генетики, селекції і репродуктивної біології рослин, Національного дендропарку «Софіївка» НАН України)												
Разом за змістовим модулем 2	48	8	10			40	46					42
Усього годин	90	14	16			78	90	4	4			82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основні поняття, які визначають зміст наукових досліджень.	2	1
2.	Предмет наукових досліджень та логічні поняття їх виконання	2	
3.	Методи наукових досліджень паркових екосистем	2	
4.	Проведення експериментальних досліджень у садово-парковому господарстві	2	
5.	Організація та методика проведення наукових досліджень на кафедрі садово-паркового господарства Уманського НУС	2	
6.	Класифікація методів наукових досліджень. Емпіричні методи досліджень на кафедрі садово-паркового господарства Уманського НУС — експеримент, спостереження, опис.	2	
7.	Форми впровадження результатів наукового дослідження Наукові твори та їх характерні особливості та класифікація.	2	
8.	Вибір теми наукового дослідження здобувачем. Систематизація одержаних результатів досліджень, критичні зауваження, опис за формою і змістом.	2	1
Всього годин		16	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Аналіз класифікацій методів дослідження	9	10
2	Планування науково-дослідної роботи. Робота з	9	11

	науковою літературою.		
3	Кругообіг поживних речовин в паркових екосистемах	9	10
4	Екологічний та ценотичний контроль продуктивності. Біопродукція в різних біомах	10	10
5	Природний та штучний добір під час створення та формування паркових насаджень	11	10
6	Паркова типологія та її основні завдання	12	11
7	Переваги та недоліки фітоценотичної класифікації типів парків	9	10
8	Особливості вчення про фітоценоз	9	10
Разом		78	82

7. Методи навчання

Викладання лекцій, що передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою. Супроводжується мультимедійним супроводом, роздатковим матеріалом. Практичні заняття спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретного розділу, теми. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі з наближених до реальних ситуацій. Навчання супроводжується опрацюванням нормативної навчальної літератури, а також періодичних видань.

8. Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється шляхом опитування відповідного теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт. Проведення модульного контролю — складання тестів. По завершенню — залік.

9. Розподіл балів, які отримують аспіранти при формі контролю «іспит»

Поточне тестування та самостійна робота				Модульний контроль	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			
T1	T2	T3	T4	30	100
17	18	17	18		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, РГР, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Шлапак В.П. Методологія та організація досліджень за спеціальністю: методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для аспірантів зі спеціальності 205 – Лісове господарство. Уманський НУС, 2018. 16 с.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Білуха М.П. Основи наукових досліджень. Підручник. К., Вища школа, 1997. 271 с
2. Бюлетень вищої атестаційної комісії України. К. №2, 2000.
3. В.Ф. Моисейченко. Основы научных исследований в цветоводстве. К.: Изд-во УСХА. 1992. 88с.
4. В.Ф. Мойсейченко. Основи наукових досліджень у плодівництві, овочівництві, виноградарстві та технології зберігання плодоовочевої продукції: Навч. посібн. / В.Ф. Моисейченко К.: УМС ВО, 1992. 364 с.
5. Доброхот М.І. Сучасне і майбутнє української науки // Текст промови на III Всесвітньому форумі українців 1820 серпня 2001 р. Київ // Освіта і управління, 2001. Т. 4 № 3–4. С. 7–13.
6. Пушка І.М. Методологія наукових досліджень в садово-парковому господарстві / Методичні вказівки до виконання практичних робіт із методології наукових досліджень в садово-парковому господарстві. Умань: УНУС, 2012. 52 с.
7. Пушка І.М. Методологія наукових досліджень в садово-парковому господарстві / Методичні вказівки до виконання самостійної та індивідуальної роботи із методології наукових досліджень в садово-парковому господарстві. Умань: УНУС, 2012. 12 с.
8. Пушка І.М. Основні методи та методики вивчення лісових та декоративних культур. / Методичні вказівки до виконання практичних робіт

із методології наукових досліджень в садово-парковому господарстві. Умань: УНУС, 2011. 28 с.

9. Романчиков В. Л. Основи наукових досліджень. Навч. пос. К.: Ф. «ВШОЛ», 1997, 242 с.

10. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. К.: РНКЦ «ДІНІТ», 2000. 259 с.

11. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

12. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / В.М.Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – Підручник, К., Знання-Прес. – 2002. 295 с.

13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика НДД: Підручник, К. Х.:ХДАК, 1998. 288 с.

Допоміжна:

14. Закон України «Про вищу освіту» /Науково-практичний коментар під ред. Міністра освіти і науки України / Кременя В.Г. К. 2002. 322 с.

15. Закон України «Про інформацію»./ Голос України 1992. 23 лист.

16. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97: Введ.01.07.98. К.: Держстандарт України, 1998. 16с.

17. Кушнарєнко Н.М. Документоведение. Учебник для вузов культуры.–2-е издание, перераб. и допол. / Кушнарєнко Н.М. К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. 460 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.springerlink.com/home/main.mpx>

12. Зміни в освітній програмі

1. Поновлено теми лекцій і практичних занять.
2. Поновлено список базової та допоміжної літератури.